

NOVO !!!
u GAK “Narodni front”

SKRINING NA PREEKLAMPSIJU

ŠTA JE PREEKLAMPSIJA?

- **Preeklampsija** je težak oblik hipertenzije u trudnoći i jedan je od vodećih uzroka obolevanja i umiranja trudnice i ploda-novorodjenčeta.
- Ukoliko se na vreme ne prepozna i ne leči, može dovesti do ozbiljnih komplikacija u trudnoći, ali i teških hroničnih poremećaja zdravlja kod žene.
- Najčešće komplikacije trudnoće, koje nastaju kao posledica preeklampsije su: slabo napredovanje ploda (intrauterusni zastoje u rastu ploda), potreba za prevremenim porođajem zbog ugroženosti ploda i/ili trudnice, komplikacije usled nezrelosti novorođenčeta uzrokovane prevremenim rađanjem, prevremeno odvajanje posteljice (abrupcija) i smrt ploda u materici.
- U najtežem obliku, poznatom kao ekplampsija, može da dovede i do smrtnog ishoda trudnice.

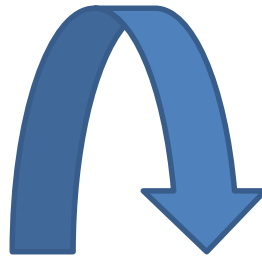
ZAŠTO RADITI

Skrining na preeklampsiju?

- Ovaj metod nam omogućava da veoma rano u trudnoći, već krajem prvog trimestra, dođemo do informacija o tome, koje trudnice imaju povećan rizik da ispolje ovaj poremećaj. Time se stiču uslovi da se adekvatnim praćenjem, uz intenzivan nadzor, blagovremeno pristupi lečenju, čime se učestalost komplikacija može smanjiti.
- Osim toga, u današnje vreme je sve aktuelnija tema koja se tiče mogućnosti pokušaja da se prevenira ispoljavanje ovog poremećaja kod trudnica koje su u realnom riziku. Zbog toga će u budućnosti, ovaj skrining metod, najverovaznije moći da se koristi i kao metod selekcije pacijentkinja koje bi bile kandidati za ovakvu vrstu lečenja.

Kada se radi *skrining*?

Vreme *skrininga na preeklampsiju* se poklapa sa periodom kada se radi i *skrining prvog trimestra* (“*Dabl-test*”), a to je

između 11 i 14 nedelja od prvog dana poslednje menstruacije (od 11+0 do 13+6 nedelja gestacije)

KAKO SE *Skrining radi?*

- 1) Ultrazvučno se mere protoci kroz materične krvne sudove (aa. Uterinae) na standardizovan način
- 2) Meri se srednji arterijski pritisak na standardizovan način
- 3) Meri se visina i težina, na osnovu kojih se određuje indeks telesne mase (BMI),
- 4) Uzimaju se specifični anamnestički podaci od trudnice
- 5) Određuje se nivo specifičnih hormona iz krvi trudnice

Nakon ubacivanja ovih podataka u softver, za svaku pacijentkinju se procenjuje individualan rizik za ispoljavanje preeklampsije.

Sva ova merenja se vrše u istom danu!!!

KOJE TRUDNICE IMAJU “PREDHODNI” - *a priori* - RIZIK ZA PREEKLAMPSIJU

Određeni, već postojeći hronični zdravstveni problemi i predhodna stanja, predstavljaju ***značajne faktore rizika za preeklampsiju.***

To su:

- Hronično povišen krvni pritisak (hipertenzija van trudnoće)
- Hipertenzivna bolest tokom predhodne/ih trudnoće/a
- Hronične bubrežne bolesti
- Šećerna bolest (Diabetes mellitus)
- Autoimune bolesti (Antifosfolipidni sindrom i Sistemski lupus eritematodes)
- Trombofilije – urođene (deficit proteina S i C, antitrombina III, faktora II i faktora V)
- Patološki protoci kroz materične krvne sudove koji se mere u vreme *skrininga*

KOJE TRUDNICE IMAJU “PREDHODNI” - *a priori* - RIZIK ZA PREEKLAMPSIJU

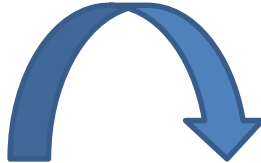
Umereno povećan rizik za preeklampsiju imaju:

- žene koje su životne dobi 40 godina i više,
- žene kojima je to prva trudnoća,
- ukoliko je interval između uzastopnih trudnoća veći od 10 godina,
- ukoliko su gojazne ($BMI \geq 30$),
- ukoliko su majka i/ili rođena sestra imale preeklampsiju u trudnoći

KOJE TRUDNICE TREBA DA NAM SE OBRATE, KAKO I GDE?!

Sve trudnice u ranoj trudnoći, a najkasnije u periodu između 11 i 14 nedelja trudnoće, koje imaju najmanje jedan od pobrojanih faktora rizika, treba da se jave na Odelenje visokorizičnih trudnoća, GAK “Narodni front, na IV sprat

Ukoliko nakon uzimanja detaljne anamneze budu zadovoljile kriterijume za uključivanje u ovu vrstu ispitivanja, napraviće se plan za njihovo dalje ispitivanje i praćenje u GAK „Narodni front“.